

**Besvarelse af § 29 samrådsspørgsmål A til aktstykke 89
fra Folketingets Finansudvalg, mandag den 25. juni 2012**

[I forhold til afvigelser fra nedenstående gælder det talte ord]

[Indledning]

- Jeg vil gerne starte med at takke for denne lejlighed til at redegøre nærmere for aftalen mellem Christiania og staten fra 22. juni 2011.
- Som spørgeren ved, har jeg besvaret en række skriftlige spørgsmål herom, men jeg er glad for, at jeg nu i dag får mulighed for – mere uddybende – at belyse emnet.
- Folketinget vedtog den 9. juni 2004 lov om anvendelse af Christianiaområdet. Christianialoven blev vedtaget af et bredt flertal blandt Folketingets partier. Kun Enhedslisten stemte ikke for, men undladt at stemme.
- 22. juni-aftalen mellem Christiania og staten er en aftale om udmøntning af christianialoven. Aftalen blev indgået af den tidligere regering med bred politisk opbakning. Herunder med opbakning fra spørgerens eget parti.
- Vi er her i dag, da aktstykket, der udmønter aftalen, er lagt til Finansudvalgets godkendelse.
- Aktstykket er en forudsætning for at aftalen kan gennemføres, og det skal tiltrædes nu, hvis aftalen skal gennemføres den 1. juli.
- Aktstykket er udtryk for en uændret gennemførelse af 22. juni-aftalen. Der er kun sket en marginal ændring i statsgarantivilkårene.
- Jeg synes, at aftalen er en god og loyal udmøntning af loven. Aftalen indebærer, at dele af Christianiaområdet bliver overdraget til en erhvervsdrivende fond, som samtidig bliver ansvarlig for genopretning og vedligeholdelse af området.
- Situationen på Christiania er reelt uændret i forhold til det tidspunkt, hvor 22. juni-aftalen blev indgået. Kriminalitetsproblemstillingen var kendt og drøftet i ordførerkredsen, og kriminalitetsbilledet har i praksis ikke ændret sig på nogen afgørende måde, siden aftalen blev indgået.

Ministeren

22. juni 2012

J nr. 2012-3888

[Aftalen og kriminalitetsspørgsmål]

- Aftalens hovedpunkt er en ændring af organisations- og ejerforholdene på området. Den daværende regering lagde netop vægt på, at holde forhandlingerne med Christiania adskilt fra den direkte kriminalitetsbekæmpelse, som politiet er ansvarlig for. Det var efter min mening en klog strategi.
- Det drejer sig om to problemer. Spørgsmålet om kriminalitet og spørgsmålet om ejerforhold, som aftalen adresserer.
- Aftalen giver det bedst mulige afsæt for en positiv udvikling på området gennem en robust fondskonstruktion, der sigter på at kunne modstå pres fra kriminelle grupperinger.
- Fondens placering som ejer af dele af området og lejer af øvrige områder, samt de almindelige, klare regler for regnskabsafklæggelse og bestyrelsesansvar gør de økonomiske forhold på området langt mere gennemskuelige.
- Statens ejerskab af området har ikke hindret de kriminelle gruppers tilstedeværelse på området. Modsat spørgeren, mener jeg ikke selv, at deres bekæmpelse bliver mere besværlig med aftalen. Den uklare fremtid for området gennem 40 år har formentlig været medvirkende til forslumning og kriminalisering af området. Alternativet til aftalen er derfor reelt set yderligere forslumning og kriminalisering af området.
- Normaliseringen af ejerforholdene ved overdragelse til fonden kan medvirke til at reducere de kriminelle gruppers indflydelse på området, men er ikke i sig selv en løsning.

[Hvordan skal kriminalitetsproblemstillingen håndteres?]

- Bekæmpelsen af kriminaliteten og den organiserede hashhandel er først og fremmest en politimæssig indsats.
- En langsigtet reduktion af kriminaliteten på området kan i praksis kun ske gennem en positiv udvikling af området. Dette kræver istandsættelse bl.a. af bygninger og fællesarealer, styrkelse af erhverv og kulturelle aktiviteter samt ordnede bolig- og ejerforhold. Aftalen giver grundlag for denne positive udvikling.
- Det er vigtigt, at alle relevante parter bidrager til en positiv udvikling.

[Konsekvenserne af manglende aftalegennemførelse]

- Hvis staten hypotetisk set ikke står ved sin del af aftalen, vil aftalen falde til jorden og mulighederne for at nå frem til en ny aftalebaseret løsning vil formentlig være forspildt. Det må forventes, at de engagerede mennesker, som har været afgørende for at nå til en løsning, vil trække sig. Vi må også forvente, at de positive kræfter på Christiania i stigende omfang vil fraflytte området.
- Hvis aftalen ikke gennemføres og status quo dermed opretholdes, er der overvejende risiko for, at de sociale og kriminelle problemer vil vokse sig større.

[Samrådsspørgsmål]

- Der er stillet 7 spørgsmål til dette samråd.
- Både justitsministeren og jeg er indkaldt til dette samråd.
- Jeg vil starte med at besvare spørgsmål 1 og 4.
- Derefter vil jeg give ordet til justitsministeren, som vil besvare spørgsmål 2,3 og 5 såvel som spørgsmål 4.
- Dernæst vil jeg slutte af med at besvare spørgsmål 6 og 7.

[Samrådsspørgsmål A nr. 1]

"Hvorvidt regeringen er overbevist om, at staten sælger Christiania til Fonden Fristaden Christiania til den rigtige pris."

- Jeg vil starte med at understrege, at prisfastsættelsen er fagligt funderet, der har taget hensyn til de forhåndværende forhold på området samt christianialovens formål om, at de nuværende beboere skal have mulighed for at blive boende. Den samlede pris er bekræftet af en ejendomsmæglervurdering.
- Jeg vil i min besvarelse af dette spørgsmål gerne henvise til mine besvarelser af spørgsmål 3, 9 og 10 til aktstykke 89 om den fremtidige anvendelse af Christianiaområdet.
- I besvarelserne fremgår det bl.a., at salgsprisen er et udtryk for en skønnet markedsmæssig vurdering under en række hensyn, herunder bygningernes stand, forurening på området, christianialovens formål

om, at de nuværende beboere skal have mulighed for at blive boende på området mv.

- Ved prisfastsættelsen indgik en ejendomsmæglervurdering af salgspriser for statsbygningerne på området. Ved vurderingen blev taget hensyn til, at de nuværende beboere fortsat skal kunne anvende området i overensstemmelse med de nævnte forudsætninger for christianialoven.
- For at kvalitetssikre prisfastsættelsen, blev der i 2011 også foretaget en vurdering af prisniveauet for byggeretter på Christianiaområdet, såfremt alle beboere på Christiania valgte at forlade området frivilligt, dvs. at byggeretterne kunne handles uden hensyntagen til de nuværende beboere og christianialoven.
- Prisniveauet i en sådan hypotetisk situation er på linje med de udmeldte salgspriser for arealer anvendt til bolig og erhverv.
- Arealer anvendt til sociale og/eller kulturelle formål sælges til en pris, som er fastsat med udgangspunkt i bemærkningerne til christianialoven, som forudsætter, at sociale og kulturelle aktiviteter på området kan videreføres efter lovens udmøntning.
- I forbindelse med den samlede salgpris er det væsentligt at bemærke, at kun 7,3 hektar af Christianiaområdets i alt 32 hektar sælges, idet den fredede vold bliver i statens eje. Jordstykker og en række statsbygninger på volden udlejes til fonden, herfor betaler fonden en årlig leje til staten.

[Samrådsspørgsmål A nr. 4]

"Om der er nogen risiko for, at kriminelle personer fx rockere allerede har, eller kan tvinge sig til den reelle magt over Christiania fx gennem trusler og afpresning."

- Jeg vil i min besvarelse af dette spørgsmål gerne henvise til mine besvarelser af spørgsmål 7 og 12 til aktstykke 89.
- Aftalen indebærer, at ejerskabet forankres i en robust fondskonstruktion, der sigter på at kunne modstå pres fra kriminelle grupperinger.
- Fondens vil være under tilsyn fra fondsmyndighederne, og fondens bestyrelse vil være omfattet af lovgivningens almindelige regler om bestyrelsesansvar.
- Risikoen for indflydelse fra kriminelle grupperinger bliver dertil minimeret af en række mekanismer i 22. juni-aftalen, som skal sikre gennem-

skuelighed og give staten mulighed for indsigt i fondens arbejde. Som det er omtalt i svaret på spørgsmål 12 skal fonden blandt andet rapportere om boligtildeling, budgetter og regnskaber.

[Ordet overlades til justitsministeren]

[Samrådsspørgsmål A nr. 6]

"Om regeringen i aktstykket om salget af Christiania vil tilføje en force majeure klausul om, at staten eksempelvis i tilfælde af, at de kommende ejere ikke magter opgaven, at området præges af kriminalitet og omfangsrig handel med euforiserende stoffer, at bagmænd gennem trusler og afpresning har den reelle magt over Fonden osv., lovligt kan lade handlen gå tilbage eller kan foretage en nationalisering af hele området."

- Indførelsen af en sådan klausul i aktstykket vil indebære, at Finansudvalget ikke godkender den aftale, som den tidligere regering under finansministerens ansvar indgik den 22. juni sidste år.
- Konsekvensen heraf er, at aftalen er faldet. Jeg kan som ansvarlig minister herefter forsøge at genforhandle aftalen, men det vurderer jeg vil være meget svært opnåeligt.
- Principielt er der ikke noget juridisk til hinder for, at en sådan klausul kunne have været indarbejdet i 22. juni-aftalen under forhandlingerne mellem Christiania og staten i foråret 2011.
- Hvordan en sådan klausul i praksis skulle udformes, så den aftaleretligt ville kunne sanktioneres, er nok lidt vanskeligere at se for sig. Skulle en genovertagelse f.eks. være afhængig af hvor mange kilo hash politiet konfiskerer, eller måske antal anmeldte voldsepisoder? Som bekendt kan den slags tal være udtryk for andet og mere end den faktiske kriminalitet.
- Man kan derudover spørge sig selv om det rimelige ved at pålægge et kollektivt ansvar på fondens bestyrelse og de konstruktive kræfter på Christiania for forhold, som de har begrænset indflydelse på, og som jo først og fremmest er politiets ansvarsområde.
- Endelig skal man være opmærksom på, at en udløsning af en sådan klausul ikke betyder, at staten så kan gøre hvad man vil på området. Man vil overtage Fondens ejendom med alle de forpligtelser, som den er undergivet, herunder beboerbeskyttelse i kraft af lejelovgivningens almindelige regler.
- Uanset hvad kan staten ikke gennem et ændret aktstykke foretage en sådan ensidig tilføjelse til aftalen.

- Indarbejdelsen af en sådan klausul i aftalen med Christiania vil indebære, at processen vil blive nulstillet, og der vil skulle genforhandles med Christiania
- Konsekvensen vil derved være, at de gode forhandlingsresultater som den tidligere regering opnåede ved indgåelsen af 22. juni-aftalen efter 7 års forhandlinger falder bort.
- Dertil ville en sådan klausul være i strid med ånden i hele forhandlingsforløbet om udmøntning af christianialoven, hvor der er sigtet efter at finde en permanent løsning for området.

[Samrådsspørgsmål A nr. 7]

"Hvordan staten er stillet, såfremt Fonden Fristaden Christiania ikke kan - eller vil - leve op til sin del af aftalen."

- Jeg vil gerne henvise til min besvarelse af spørgsmål 4 til aktstykke 89.
- Aftalen mellem staten og Christiania omfatter økonomiske forpligtelser for parterne, men også en lang række forpligtelser om at gennemføre fysiske ændringer på området.
- Fondens økonomiske forpligtelser sikres i købs- og lejekontrakterne, som indeholder en række vilkår, der skal sikre, at fonden overholder 22. juni-aftalen.
- Af fysiske ændringer er fonden bl.a. forpligtet til at genoprette den fredede vold og statsbygningerne herpå. Statens økonomiske interesser er her sikret gennem fondens ret til at kunne fratække udgifter til genopretning i de tre rater, fonden skal betale på et senere tidspunkt.
- Generelt gælder det, at Fonden Fristaden Christiania ved overtagelsen af området får det juridiske ejeransvar, og dermed er forpligtet til at overholde lovgivningen. Såfremt fonden ikke lever op til dette ansvar, vil myndighederne og retssystemet kunne holde fonden ansvarlig gennem lovgivningens almindelige sanktionsbestemmelser.
- Jeg kan oplyse, at der er forhandlet en tiltrædelsesaftale med Fonden Fristaden Christiania, hvori det fremgår, at fonden overtager den fulde forpligtelse til at gennemføre udeståender i 22. junaftalen. Christianiaordførerne vil modtage et orienteringsnotat om dette efter tiltrædelsen af aktstykket.

[Videre proces]

- Afslutningsvist vil jeg bemærke, at staten nu skal indfri sin del af 22. juni-aftalen. Efter 40 års dans på stedet kan der tages hul på en positiv udvikling af området.
- Aktstykket er en forudsætning for at aftalen kan gennemføres, og det skal tiltrædes nu, hvis aftalen skal gennemføres den 1. juli.
- Jeg forventer, at alle de partier, som har været med, da den tidligere regering indgik aftalen, tiltræder aftalen.